

Αναζητώντας συνέχειες και τομές στον μητροπολιτικό σχεδιασμό της Αθήνας μεταξύ Ολυμπιάδας και κρίσης.

Ενώ κοντεύουν σχεδόν δεκαπέντε χρόνια από την περίφημη Ολυμπιακή περίοδο που σημάδεψε την πορεία της Αθήνας «στα μονοπάτια της παγκοσμιοποίησης» και διανύουμε ήδη πάνω από μισή δεκαετία μεταρρυθμίσεων υπό το καθεστώς των μνημονίων, είναι σκόπιμο να αναλογιστούμε πού βρίσκεται ο μητροπολιτικός σχεδιασμός της Αττικής, ένα θέμα που αναδύθηκε μέσα από τη συγκυρία της Ολυμπιάδας, μυθοποιήθηκε και αμφισβητήθηκε έντονα και στη συνέχεια ξεχάστηκε ενόψει των πιεστικών οικονομικών και πολιτικών προβλημάτων της κρίσης. Πολλοί μίλησαν για μια χαμένη ευκαιρία και άλλοι για μια πορεία που προδιέγραψε τη σημερινή κρίση.

Αντικείμενο της ανακοίνωσης είναι ο αναστοχασμός αυτής της πορείας σε μια περίοδο κατά την οποία καταγράφονται σημαντικές ενδείξεις διαδοχικών μεταλλαγών, με σκοπό τον εντοπισμό των μεταβολών και την εκτίμηση του βάθους της επίδρασης των μεταρρυθμίσεων στις διαδικασίες χωρικής παραγωγής και σχεδιασμού. Πρόκειται για μια διαδρομή που, όπως θα ισχυριστώ, χαρακτηρίζεται από πλάνες που εξακολουθούν να στοιχειώνουν το σχεδιασμό της πόλης αλλά και σημαντικές εκκρεμότητες που παραμένουν ανεπίλυτες.

Αφετηρία της ανακοίνωσης αποτελεί μια διδακτορική έρευνα, που ολοκληρώθηκε προ μίας δεκαετίας, με αντικείμενο τη διερεύνηση των μετασχηματισμών στις διακυβερνητικές δομές και τις μετατοπίσεις του κυρίαρχου λόγου στον μητροπολιτικό σχεδιασμό της Αθήνας κατά την περίοδο των σχεδιασμών της Ολυμπιάδας. Με αφετηρία τα ευρήματα της έρευνας, αναζητείται η συνέχιση στο σήμερα των σκέψεων που είχαν διατυπωθεί τότε με σκοπό να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό παραμένουν επίκαιρες αλλά και το πώς έχουν μετεξελιχθεί ορισμένα ζητήματα τα οποία είχαν διερευνηθεί. Η ανακοίνωση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, παρά τις φαινομενικές μεγάλες ανατροπές, ο μητροπολιτικός σχεδιασμός της Αθήνας χαρακτηρίζεται στην πραγματικότητα από περισσότερες συνέχειες, εκεί όπου έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε κυρίως τομές.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΓΩΝΗΣ Αρχιτέκτων Πολεοδόμος, Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας.